

²นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสุโขทัย คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

สาระสำคัญที่ชัดเจนของกฎหมายทั้งในทางทฤษฎีและในทางปฏิบัติตามหลักความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีพบว่ากฎหมายยังไม่ชัดเจน ไม่ครอบคลุมด้วยกันหลายประการ ซึ่งสรุปได้ ดังต่อไปนี้

จากการศึกษาประเด็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ซึ่งเป็นการกระทำเกี่ยวข้องกับข้อมูลคอมพิวเตอร์ มิใช่การทำร้ายร่างกายส่วนบุคคล ความผิดตามมาตรา 12/1 เมื่อความตายเกิดขึ้นโดยมิได้เจตนาที่ไม่สามารถนำบทบัญญัติมาตรา 12/1 วรรคท้ายความว่า “ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสามโดยมิได้มีเจตนาฆ่า แต่เป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย ” นี้มาบังคับใช้ได้ เนื่องจากขาดความอย่างชัดเจนในการบังคับใช้ในสาระสำคัญ และการพิจารณาถึงเป็นประเด็นการทำให้ผู้เสียหายถึงแก่ความตายไม่ใช่ผลธรรมดาที่ต่อเนื่องจากการกระทำต่อข้อมูลคอมพิวเตอร์

ความตายจากการกระทำทางคอมพิวเตอร์ที่เป็นความผิดตามมาตรา 12/1 จึงมีอาชญาบังคับใช้ได้เนื่องจากความตายหรือเหตุที่มิได้เจตนาฆ่าเป็นผลให้ผู้อื่นถึงแก่ความตายไม่ครอบคลุมถึงการกระทำความผิดที่ส่งผลต่อตัวผู้เสียหายโดยตรงแต่เป็นเพียงเฉพาะการกระทำความผิดต่อข้อมูลคอมพิวเตอร์เท่านั้น

ประเด็นที่สองการนำเข้าข้อมูลลามกเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์อันเกี่ยวกับข้อมูลลามกอนาจารตามปัญหาพบว่า “ข้อมูลอันลามก” เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560 มาตรา 14 (4) มีความหมายต้องพิจารณาความหมายของคำว่า “สิ่งลามก” ซึ่งหมายถึง ภาพพิมพ์ของกลางเป็นภาพหญิงสาวซึ่งมีบางภาพเปิดเผยด้านมออย่างโจ่งแจ้ง ส่วนที่อวัยวะเพศแม้จะมีผ้าอาภรณ์ปกปิดไว้แต่ก็ปกปิดไว้อย่างหิ้นเหม ซึ่งนอกจากจะอยู่ในอริยาบทที่ไม่เรียบร้อยไม่น่าดูแล้ว ยังอยู่ในอริยาบทที่น่าเกลียดน่าชังอีกด้วยกล่าวคือ มีบางภาพอยู่ในอริยาบทนอนก้นนอนหงายต่างขาออกอย่างกว้างทำนองเจตนาเพื่ออวดอวัยวะเพศอย่างเด่นชัด ส่วนภาพที่อยู่ในอริยาบทกึ่งนั่งต่างขาออกแม้จะมีผ้าปกปิดอวัยวะเพศก็เป็นผ้าบางใส ซึ่งแสดงว่าต้องการอวดอวัยวะเพศเช่นเดียวกับภาพในอริยาบทนอนดังกล่าว เมื่อพิจารณาปัญหาพบว่า การบังคับใช้เกี่ยวกับการเข้าถึงข้อมูลอันลามกตามกฎหมายนั้นมีความเป็นลักษณะขอบเขตที่กว้างไม่มีความเฉพาะที่ชัดเจนว่าการกระทำเช่นใดเป็นการกระทำลักษณะลามกตามกฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์

อย่างไรก็ดีจากมาตรา 14 (4) ในความหมายที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลที่ประชาชนทั่วไปที่อาจเข้าถึงได้ ปัญหาพบว่าการบังคับเกี่ยวกับข้อมูลที่ประชาชนทั่วไปที่อาจเข้าถึงโดยทั่วไปย่อมใกล้ชิดกับผู้ให้บริการที่ประกอบอาชีพผู้ผลิตสื่อออนไลน์ คือ การทำงานและการทำธุรกิจผ่านทางอินเทอร์เน็ต ไม่ว่าจะเป็นการซื้อขายสินค้าแบบต่างๆไป หรือจะเป็นการขาย สินค้าแบบดิจิทัลโปรดักต์ ไปจนถึงการหาลูกค้าออนไลน์ การให้บริการต่างๆผ่านระบบออนไลน์ เช่น อาชีพแม่ค้าขายของออนไลน์ รวมถึงนักผลิตสื่อข้อมูลลามกสามารถดำเนินการได้ผ่านระบบออนไลน์ผ่านผู้ให้บริการที่มีบุคคลที่เรียกว่า เซ็กซ์ครีเอเตอร์ (Sex Creator) หรือพอร์นฮับเบอร์ (Porn hubber) โดยการนำภาพหรือคลิปของตนเองในลักษณะลามกอนาจาร เข้าสู่ระบบ

คอมพิวเตอร์ ผ่านเว็บไซต์ หรือแอปพลิเคชันต่างๆ ได้รับประโยชน์จากค่าตอบแทนของการใช้บริการดังกล่าวนั้นการพิจารณาถึงการนำความหมายเกี่ยวกับ ข้อมูลที่ประชาชนทั่วไปที่อาจเข้าถึงได้ หรือข้อมูลใดที่ประชาชนทั่วไปอาจเข้าถึงได้ตามความสมัครใจที่ผู้สมัครยอมรับความเสี่ยงในการชำระค่าตอบแทนตามสัญญาต่างตอบแทนจาก เซ็กซ์ครีเอเตอร์ (Sex Creator) หรือพอร์นฮับเบอร์ (Porn hubber) จึงต้องพิจารณาถึงการกำหนดความหมายที่ชัดเจนถึงการเข้าถึงคำว่า “ข้อมูลที่ประชาชนทั่วไปที่อาจเข้าถึงได้” นั้นมีขอบเขตที่ชัดเจนว่าการเข้าระบบบล็อกโดยมีรหัสผ่านนั้นเป็นการกำหนดกลุ่มเป้าหมาย ที่ไม่รวมถึงประชาชนทั่วไป หรืออยู่ในลักษณะรูปแบบใดโดยชัดเจน

จากศึกษากฎหมายต่างประเทศที่กำหนดมาตรการทางกฎหมาย The Broadcasting Services Act 1992 พบว่ากฎหมายได้กำหนดนิยามของ “เนื้อหาที่ต้องห้าม” (Prohibited Content) กล่าวคือ การแสดงถึงร่างกายที่โป๊เปลือย หรือเห็นอวัยวะเพศ ส่งเสริมความรุนแรงทางเพศ หรือกิจกรรมทางเพศที่แสดงถึงการบีบบังคับ แสดงให้เห็นถึงการร่วมเพศ แสดงให้เห็นบุคคลที่อายุต่ำกว่า 16 ปีในกิจกรรมทางเพศ แสดงให้เห็นหรือส่งเสริมการร่วมเพศ การมีเพศสัมพันธ์ในครอบครัว การมีความสัมพันธ์ทางเพศกับเด็ก แสดงให้เห็นถึงกิจกรรมที่มี ลักษณะรุนแรงหรือโหดเหี้ยมอย่างมาก ยกย่อง ชื่นชมหรือให้การสนับสนุน ความเกลียดชัง ความขัดแย้งหรือการไม่ยอมรับใน เรื่องของมนุษยชาติเชื้อชาติหรือศาสนา ดังนั้นการกำหนดความชัดเจนของข้อมูลที่มีเนื้อหาต้องห้าม หรือการจำกัดความหมายของการเข้าถึงโดยชัดแจ้งจึงข้อกฎหมายที่ควรได้รับพัฒนาแก้ไขให้เป็นผลในการบังคับใช้กฎหมายที่มีประสิทธิภาพ

ประเด็นที่สามการกระทำต่อภาพผู้ตายที่เป็นการดูหมิ่นเหยียดหยามศพจากการศึกษาพบว่า การดูหมิ่นเหยียดหยามทางอาญาว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับศพ อันเป็นการดูหมิ่นเหยียดหยามตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 366/4 เป็นการกระทำต่อผู้ตายเช่นเดียวกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. ตามมาตรา 16 ในการดูหมิ่นเหยียดหยามศพโดยประการใดๆตามกฎหมายอาญาเช่นเดียวกับจึงเกิดความซ้ำซ้อนของการกำหนดความผิดอันเกี่ยวกับการดูหมิ่นเหยียดหยามศพ ความหมายของคำว่า “ดูหมิ่น” หมายถึง การด่า ดูถูกเหยียดหยาม หรือสบประมาทให้อับอาย การดูหมิ่นเหยียดหยามศพกลับหลังก็เป็นความผิดได้หรือถ้ายรูปศพประจานออกสื่อสาธารณะ หรือแชร์ภาพศพแล้วเขียนข้อความดูหมิ่น ก็อาจผิดฐานนี้ได้ การกระทำใด ๆ ยังรวมถึงการกระทำทางกายภาพอื่น ๆ เช่น เจตนาวางศพในลักษณะดูหมิ่นเหยียดหยาม ก็น่าจะเป็นการดูหมิ่นเหยียดหยามศพเช่นกัน การพิจารณาว่าการกระทำความผิดใดจะเป็น ความผิดอาญาแผ่นดิน หรือ ความผิดอันยอมความได้มีหลักในการพิจารณาว่าเป็นการขัดแย้งกับฐานความผิดตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 366/4 ซึ่งถือเป็นอาญาแผ่นดินไม่อาจยอมความได้ เมื่อการกระทำต่อภาพของผู้ตายเกิดขึ้น โดยความเหยียดหยามเช่นเดียวกันอาจก่อให้เกิดความสับสนและปัญหาในการบังคับใช้กฎหมายเป็นสาระสำคัญ

ประเด็นที่สําคัญที่ส่งผู้ร้ายข้ามแดนโดยรับโทษภายในราชอาณาจักรตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ข้อกฎหมายในคดีส่งผู้ร้ายข้ามแดนให้มารับโทษภายในราชอาณาจักร การให้ความร่วมมือระหว่างประเทศในการแก้ไขปัญหอาชญากรรมคอมพิวเตอร์ในทางปฏิบัติการดำเนินคดีส่งผู้ร้ายข้ามแดนของทุกประเทศประสบกับปัญหาข้อกฎหมาย ที่เกิดข้อยกเว้นที่สำคัญคดีส่งผู้ร้ายข้ามแดน การกำหนดโทษจึงต้องพิจารณาตามหลักความชอบธรรมและปัญหาข้อกฎหมายการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 มาตรา 17 ประกอบกับในทางอาญารายงานที่จะเห็นชอบในการส่งผู้ร้ายข้ามแดนสำคัญการพิจารณาข้อกำหนดการรับโทษในราชอาณาจักรในการนำตัวผู้กระทำความผิดเข้ามารับโทษในราชอาณาจักร เห็นควรให้มีผลเป็นการดำเนินคดีที่เท่าเทียมกันทางอาญา ไม่เป็นการเลือกปฏิบัติและกำหนดความหมายชัดเจน ที่ไม่ขัดต่อข้อปัญหาทางกฎหมายการส่งผู้ร้ายข้ามแดนให้เป็นไปตามกรณีอาชญากรรมข้ามชาติ

จากการศึกษาค้นคว้าปัญหาอาชญากรรมคอมพิวเตอร์ตามกฎหมายการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2560 พบว่ามีข้อเสนอแนะ คือ

1.เหตุแห่งการตายเนื่องจากการกระทำความผิดตามมาตรา 12/1 วรรคท้ายเป็นเหตุการเพิ่มโทษให้แก่ผู้กระทำความผิดก่อความซับซ้อนในการบังคับใช้และการกำหนดโทษผู้กระทำความผิดต่างกรรมต่างวาระในการชำนํ้าหนักการกระทำความผิด เห็นควรแก้ไขหรือยกเลิกความตามวรรคท้ายตามบัญญัติมาตรา 12/1 โดยตัดคำว่า “มิได้เจตนาฆ่าแต่เป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย” ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2560

2.การพิจารณาความหมายของ “ข้อมูลอันมีลักษณะลามก” จากกฎหมายต่างประเทศให้คำนิยามความหมายว่าสิ่งใดจะเป็นสิ่งที่จะต้องห้ามตามปัจจัยต่างเกี่ยวกับลักษณะอันลามก และการที่ประชาชนทั่วไปอาจเข้าถึงได้เห็นควรเพิ่มความหมายที่ชัดเจนและมีลักษณะดังกล่าวประกอบคำนิยามโดยบัญญัติข้อกำหนดเพื่อความชัดเจนต่อข้อมูลที่ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงได้ตามมาตรา 3 เพื่อเป็นการอธิบายขยายความหมายที่เกี่ยวกับลักษณะอันลามก และข้อมูลที่ประชาชนทั่วไปเข้าถึงได้ เพื่อไม่ให้เกิดความสับสนและเพิ่มความชัดเจนแห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2560

3.การกระทำในลักษณะดูหมิ่นเหยียดหยาม ก็น่าจะเป็นการดูหมิ่นเหยียดหยามศพเช่นกัน การพิจารณาว่าการกระทำความผิดใดจะเป็น ความผิดอาญาแผ่นดิน หรือ ความผิดอันยอมความได้มีหลักในการพิจารณาว่าเป็นการขัดแย้งกับฐานความผิดตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 366/4 ซึ่งถือเป็นอาญาแผ่นดินไม่ยอมความได้ เมื่อการกระทำต่อศพของผู้ตายเกิดขึ้นโดยความเหยียดหยามเช่นเดียวกันอาจก่อให้เกิดความสับสนและปัญหาในการบังคับใช้กฎหมายเป็นสาระสำคัญที่ไม่เป็นการไม่ให้เกิดการเคารพแก่ศพ ตาม

มาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560 เห็นควรแก้ไขข้อความที่มีความคล้ายกับการดูหมิ่นเหยียดหยามศพตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 366/4 มิให้เกิดความซับซ้อน และส่งผลในการกำหนดโทษความผิดที่จะต้องบังคับใช้ฐานความผิดตามกฎหมายใดมากำหนดโทษตามกฎหมาย

4.ขอบเขตความร่วมมือ ระหว่างรัฐในการปราบปรามการกระทำความผิด อาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ออกไปทั่วโลก ทำให้อนุสัญญาใกล้เคียงความเป็นสากลเนื่องจากข้อโต้แย้งกันระหว่างอำนาจศาลระหว่างประเทศซึ่งอาจหมายถึงการพิจารณาอาชญากรรมระหว่างประเทศโดยละเมิดอำนาจศาล การกำหนดบทลงโทษให้ผู้กระทำความผิดต้องรับโทษในราชอาณาจักรจึงถือเป็นการขัดต่อความตกลงระหว่างประเทศ จึงเห็นควรพิจารณาแก้ไขตามความผิดว่าด้วยการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560 มาตรา 17

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (MICT).คู่มือการปฏิบัติและ แนว

ทางการป้องกัน เพื่อหลีกเลี่ยง การกระทำความผิด เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์.

ประธาน วัฒนวาณิชย์. (2546). ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอาชญาวิทยา. กรุงเทพฯ:

ประกายพริก. หน้า 163

ปัญหาการนำเข้าข้อมูลคอมพิวเตอร์ปลอมหรือที่เป็นเท็จตามมาตรา 14(1) แห่ง

พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550

วีระพงษ์ บุญญานุภาส.อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ(Economis Crime).กรุงเทพฯ สำนักพิมพ์

นิติธรรม.2557. (หน้า 189)

อาชญากรรมไซเบอร์หรืออาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์

<https://accountingais03.wixsite.com> (สืบค้นเมื่อ 27 พฤษภาคม 2565)

อมรรัตน์ อริยะชัยประดิษฐ์ นิยมหนู, นพดล นิยมหนู.มาตรการทางกฎหมายในการป้องกัน

อาชญากรรมคอมพิวเตอร์.

อภินันท์ ศรีศิริ.ปัญหาการส่งผู้ร้ายข้ามแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศสมาชิก

อาเซียน. หน้า 282.หน้า 293

กฎหมาย

ประมวลกฎหมายอาญา

พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)

พ.ศ.2560

